

Съвместно управление на работното място в Германия

Съвместното управление на работното място засяга всички - както чуждестранните, така и германските работници. Защото работническите съвети отговарят за всички работници в предприятието. Но какво всъщност представлява работническият съвет? Какви задачи има и какви предимства носи? DGB предоставя проста и разбираема информация на 11 различни езика.

1. Какво е работнически съвет?

Работническият съвет представлява интересите на работниците на работното място и може да преговаря от тяхно име с работодателя. За целта той има права, които са определени в отделен закон («Закон за представителни органи на работниците в предприятията») и трябва да бъдат спазвани от работодателя. Тези права се наричат права на съвместно вземане на решения. Ето защо работата на работническите съвети се нарича още съвместно управление. В Германия работниците могат да избират работнически съвет с тайно гласуване на всеки четири години. Работническите съвети се застъпват за всички работници, независимо от техния произход или статут на пребиваване. Те също така се застъпват за наетите чрез агенция за временна заетост служители.

2. Какви са задачите на работническият съвет?

По принцип работническият съвет следи за спазването от страна на работодателя на всички разпоредби

в полза на работниците и служителите, т.е. закони, колективни трудови договори, фирмени споразумения и др.

По някои въпроси работодателят е задължен само да информира или да изслуша работническият съвет. Важно: Преди всяко уволнение работодателят трябва да изслуша работническият съвет. В други области работническият съвет има по-широки права и може да участва във вземането на конкретни решения - оттук идва и терминът «право на съвместно вземане на решения»:

- Работно време, график на смените и извънреден труд
- Групиране според тарифен договор, бонуси за изпълнение и работа на акорд
- Обучение и допълнителни квалификации
- Безопасност на труда
- Защита на данните
- Работни процеси и организация на работното място

Работническият съвет трябва също така да се грижи за това, служителите да не биват дискриминирани, например въз основа на произход, националност, пол, сексуална идентичност, религия, политически възгледи или синдикална дейност. Към задачите на работническият съвет също приспада насърчаването на интеграцията на чуждестранните работници, както и възможността той да изисква от работодателите да се борят с расизма на работното място.

3. Какви права има работническият съвет?

Единствено работническите съвети, а не отделните работници, могат да упражняват правата на съвместно вземане на решения съгласно закона. Без работнически съвет няма истинско съвместно управление.

Ако е избран работнически съвет, работодателят не може да го разпусне.

4. Какви са предимствата от наличието на работнически съвет?

Дружествата с работнически съвети

- изплащат средно по-високи заплати, тъй като тук по-често се прилага колективен трудов договор,
- имат по-безопасни работни места,
- по-прозрачни и по-справедливи са,
- регулира професионалното пенсионно осигуряване,
- осигурява по-добър баланс между професионалния и личния живот,
- предлага повече допълнителни обучения,
- по-продуктивни са,
- инвестират повече в екологични мерки.

Ако имате някакви въпроси или проблеми на работното място, винаги можете да се обърнете към работническият съвет.

5. В кои предприятия може да се сформира работнически съвет?

Работнически съвет може да бъде сформирани във всички предприятия, в които работят поне пет постоянни служители с право на глас. Съставът на работническият съвет зависи от броя на служителите:

- 5-20 служители: 1 член на работническият съвет
- 21-50 служители: 3 члена на работническият съвет
- 51-100 служители: 5 члена на работническият съвет
- 101-200 служители: 7 члена на работническият съвет
- и т.н.

Колкото повече са служителите, толкова по-голям е работническият съвет.

6. Кой може да избира работническият съвет?

Право на глас и участие в изборите за работническият съвет имат всички служители на възраст от 16 и повече години. Националността няма значение. Също така имат право да гласуват:

- Стажанти
- Служители на непълно работно време
- Служители със срочен договор
- Работници, наети чрез агенции за временна заетост, които са работили в предприятието повече от 3 месеца

7. Кой може да стане член на работническият съвет?

Кандидатите за членове на работническият съвет трябва да са навършили 18 години и да са работили в предприятието поне шест месеца.

Всеки член на работническия съвет или кандидат за член на работническия съвет се ползва със специална защита срещу уволнение. За повече информация се обърнете към вашия синдикат DGB:
<http://www.dgb.de/gewerkschaften-im-dgb>

8. Кога можете да изберете работнически съвет ?

В предприятията без работнически съвет първоначалните избори могат да се проведат по всяко време.

При съществуващите работнически съвети изборите се провеждат в цялата страна на всеки четири години - следващият път в периода от март до май 2026 г.

9. Всички предприятия ли имат работнически съвет?

За съжаление има много предприятия, в които няма работнически съвет. Малките предприятия, като например зъболекарски кабинет, магазин за тютюневи изделия или водопроводни услуги, често имат по-малко от пет служители. В малко по-големите предприятия често няма работнически съвет, защото работниците не смятат, че има нужда от такъв. Или пък не смеят да предизвикат избори. В по-големите компании, особено в промишлеността, почти винаги има работнически съвет.

Инициативата за избор на работнически съвет трябва да дойде от работниците.

Работодателят трябва да остане неутрален. Той няма право да се намесва. Ако иска да попречи на създаването на работнически съвет, той става наказуем и подлежи на наказателно преследване!

10. Каква е разликата между работнически съвет и синдикат ?

Работническият съвет се избира от всички служители и съответно представлява всички служители в дадено предприятие.

От друга страна, синдикатът не е обвързан с едно предприятие, а отговаря за един или повече сектора. Синдикатът представлява интересите на работниците от даден сектор като цяло и договаря например колективни трудови договори, които уреждат, наред с други неща, заплащането, седмичното работно време и правото на отпуск. Всеки може да стане член на синдиката. Осемте най-големи синдикати в Германия членуват в Германската конфедерация на профсъюзите (съкращение на немски: DGB):

- Професионален съюз на железниците и транспорта (EVG)
- Полицейски синдикат (GdP)
- Професионален съюз за образование и наука (GEW)
- Професионален съюз на промишлените работници в строителство, селско стопанство и околна среда (IG BAU)
- Професионален съюз на промишлените работници в минното дело, химическата промишленост и енергетиката (IG BCE)
- Професионален съюз на промишлените работници в металургията и металообработващата промишленост (IGM)
- Храни, напитки и кетъринг (NGG)
- Професионален съюз на обединените услуги (ver.di)

Работническият съвет и професионалният съюз (синдикат) преследват много сходни цели. Синдикатите често често подкрепят основаването на работническия съвет. Те също така предлагат например семинари и обучения относно работата и правомощията на работническите съвети, предоставят информация и консултират работническите съвети.